

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

40

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

***Науково-методологічні основи
вдосконалення системи
підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
промисловостей***

В ДВОХ ЧАСТИНАХ

Частина 2

ОДЕСА 2009

Матеріали друкуються відповідно рішенням 40^{ої} науково-методичної конференції викладачів ОНАХТ «Науково-методологічні основи вдосконалення системи підготовки фахівців для харчової та зернопереробної промисловостей», яка проходила 8 і 9 квітня 2009 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Кац А.К., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НА СЕМІНАРАХ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ У КОЗАЦЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ КОМПЛЕКСІ

С.Є. Польова, О.Н. Філіпенко

Проблема виникнення українського козацтва досі дискусійна в наукових колах і, як показав досвід, викликає у студентів труднощі під час її вивчення. На думку прихильників поширеної версії, селяни, втікаючи від феодалної експлуатації, в середині ХУІ століття заснували особливу організацію – «козацтво». Ця точка зору, сформувавшись у радянські часи, закріпилась у суспільній свідомості десятиріччями шкільного викладання і досі домінує в уявленні населення України. На подолання цього стереотипу спрощеного розуміння складних історичних процесів мають бути спрямовані зусилля викладача. Методика вивчення теми виходить з історико-хронологічного та порівняльного підходів, які викликають зацікавленість у студентів.

Спочатку розглядається ряд версій походження козацтва. Їх аналіз і синтез наближує студентів до правильного розуміння проблеми. Далі увага спрямовується на деякі аспекти козацького культурного комплексу, які перегукуються з праіндоєвропейською традицією, вперше зафіксованою в Ригведі. За допомогою викладача аналізуються генетичні корені таких елементів українського козацтва, як «оселедець», червона китайка, бойовий пояс, козак-характерник. Так, велику роль у формуванні національної свідомості українців відіграло кобзарство. Його головна функція – прославлення козацького війська, виховання молоді, збереження традицій. Своїм корінням воно сягає арійських гімнів Ригведи. Арії вважали, що сила вождя і війська залежить від священних гімнів, які склали й виконували поети-брахмани. Гроші, що давалися кобзарям за виконання дум, були для них не платнею, а винагородою. Зацікавлення викликає ще один стійкий елемент архаїчної військової культури індоєвропейських народів – це образ воїна-вовка, про що свідчать археологічні, історичні та фольклорні джерела. Юнаки посвячувалися у воїни на вовчі свята під час зимового сонцестояння, коли колядували у вовчих шкурах. У цей час на небі горіли сузір'я Великого і Малого псів, які були відомі нашим пращурам з ІV тисячоліття до н. е. Юнаків підперезували поясом з мечем. В Україні бойовий пояс був відомий ще 5 тисяч років тому. Червоний колір та малиновий козацький прапор теж мають дуже давню історію: в індоєвропейській традиції вони є символами війни, воїнів, військової аристократії, жалоби і відродження, що простежується археологічно з ІУ тис. до н. е. в українських степах, які були індоєвропейською та індоіранською прабатьківщиною.

Таким чином, на основі вивчення і порівняння джерел і фактів студенти мають всі підстави зробити самостійний висновок про те, що козацтво має глибоке історичне коріння, яке сягає праіндоєвропейських часів.

ПРОЦЕС СКЛАДАННЯ ТЕСТІВ СТУДЕНТАМИ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З.М. Сахарова	54
ПРО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, А.О. Соловей	55
ГУМАНІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, В.М. Чугуєнко	56
ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ПЕДАГОГІКА У ВИЩІЙ ШКОЛІ Н.М. Ушнурцева, В.М. Чугуєнко	57
КУЛЬТУРОЛОГІЯ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ А.О. Соловей	58
МОРАЛЬ І ПОЛІТИКА ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕРАКЦІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ТЕНДЕНЦІЯМИ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Є.Р. Петракова	59
З ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПРАКТИКУ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В.М. Матковський	60
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НА СЕМІНАРАХ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ У КОЗАЦЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ КОМПЛЕКСІ С.Є. Польова, О.Н. Філіпенко	61
НОВІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І КУЛЬТУРОЛОГІЇ С.Є. Польова	62
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ СУСПІЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В СИСТЕМНОМУ АНАЛІЗІ М.І. Дейнеко	63
РОЛЬ ПАРАМЕТРА ЦІЛІСНОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОЦЕСІВ КЕРУВАННЯ І КОМУНІКАЦІЇ Л.А. Мельник	64
РОЛЬ ПІЗНАННЯ І ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ Ю.М. Мельник	65
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ Т.С. Рибалко	66
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ Є. В. Іванов	67
НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕАЛІВ Л.Л. Блохіна, О.В. Селезньова	68
«УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА» ЯК КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ Л.Л. Блохіна, С.М. Тодорова	69
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» О.В. Нарушевич-Васильєва	70